

Пригарська Діана Миколаївна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця — к.е.н., доцент Бунда О.М.

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

У сучасному світі стрімкий розвиток цифрових технологій формує нові можливості для розвитку підприємницької діяльності. Саме завдяки підприємцям створюються нові робочі місця, застосовуються інновації та формується динамічне середовище, здатне швидко адаптуватися до викликів глобального ринку. Поява таких інструментів, як штучний інтелект (ШІ) відкриває новий етап у розвитку діяльності підприємств — більш технологічний, інноваційний, що сприяє підвищенню конкурентоспроможності бізнесу.

Використання ШІ дозволяє оптимізувати бізнес-процеси: автоматизувати рутинні завдання, покращити обробку і аналіз великих обсягів даних, а також прогнозувати вподобання споживачів. У таких країнах як: США, Німеччина, Південна Корея впровадження ШІ вже стало звичною практикою в малому та середньому бізнесі. Підприємства застосовують інтелектуальні системи для управління логістикою, маркетингом, обслуговуванням клієнтів тощо. Згідно з дослідженням (Антонюк та ін., 2024, 33) рівень успішності таких впроваджень напряму залежить від цифрової інфраструктури та освіченості населення — саме тому країни з високим індексом цифрової економіки (DESI) демонструють помітно вищу ефективність у використанні ШІ.

Водночас у країнах, що розвиваються, цей процес відбувається повільніше. Причиною є не лише фінансові обмеження, а й недостатній рівень цифрової грамотності, що ускладнює адаптацію нових технологій у малому підприємстві. Однак приклади розвинених країн можуть служити орієнтиром — демонструючи, як саме ШІ здатен покращити ефективність і підвищити конкурентоспроможність бізнесу на світовій арені (Soni et al., 2019).

У цьому контексті важливо розглянути й перспективи для України. Післявоєнне відновлення вимагатиме нових інноваційних рішень, і саме

підприємництво може стати одним із інструментів стрімкого економічного розвитку України.

Інтеграція ІІІ у сферу малого бізнесу може значно прискорити ці процеси — за умови належної підтримки з боку держави, інвестицій у цифрову інфраструктуру та доступної освіти для підприємців. Сьогодні практика застосування щодо ІІІ в Україні лише починає формуватися, проте саме зараз є можливість створити основу для його сталого розвитку, орієнтуючись на міжнародний досвід (Tarasenko, 2023, 26).

Варто зазначити, що у післявоєнний період для України постає гостра необхідність у швидкій модернізації економіки. Ефективне поєднання інновацій та підприємництва здатне дати новий поштовх для економічного розвитку та інтеграції у світовий ринок. Зокрема, для забезпечення фінансової стійкості в умовах цифрової трансформації важливий аналіз грошових потоків підприємств (Бунда та ін., 2021, 223). У цьому контексті, впровадження ІІІ може стати основою для формування сучасної бізнес-екосистеми, здатної не лише ефективно функціонувати, а й генерувати нові конкурентні переваги.

Швидка інтеграція штучного інтелекту в сучасні підприємства спричинила трансформаційні зміни в різних галузях, переосмислюючи традиційні бізнес-моделі та операційні процеси (Куліков та ін., 2024). Це підкреслює важливість стратегічного підходу до впровадження ІІІ, який включає чітко визначені цілі, надійну інфраструктуру та дотримання етичних норм.

Отже, штучний інтелект уже сьогодні впливає на формування і розвиток підприємницької діяльності, і цей вплив лише посилюватиметься з часом. Для країн, які прагнуть економічного зростання ІІІ може стати не лише викликом, а інструментом нових можливостей. У випадку України ІІІ є інноваційною можливістю швидкої побудови більш стійкої та ефективної економіки, де технології працюватимуть для формування нової економічної моделі розвитку підприємницької діяльності.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонюк Д.А., Коляда О.О. (2024): Штучний інтелект у сучасному підприємстві: виклики та можливості післявоєнного відновлення України в

процесі євроінтеграції. Підприємництво та комерційна логістика в умовах воєнної та повоєнної трансформації України та конвергенції з ЄС: колективна монографія / за редакцією Т. С. Павлюк. Запоріжжя, ЗНУ. С.33-63. <https://dspace.znu.edu.ua/jspui/bitstream/12345/19235/1/0058718.pdf>

2. Бунда, О. М., & Брейт, К. О. (2021). Особливості аналізу грошових коштів на підприємстві. У Домінанти соціально-економічного розвитку України в умовах інноваційного типу прогресу: збірник тез доповідей II Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених (с. 222–224). Київ: КНУТД. <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/18771>
3. Куліков, Д. Ю., & Самофалова, М. О. (2024). Вплив штучного інтелекту на розвиток підприємств. Вісник Університету «Україна», 11(38). <https://doi.org/10.36994/2707-4110-2024-11-38-08>
4. Soni, N., Sharma, E. K., Singh, N., & Kapoor, A. (2019). Impact of Artificial Intelligence on Businesses: from Research, Innovation, Market Deployment to Future Shifts in Business Models. *arXiv preprint*. <https://arxiv.org/abs/1905.02092>
5. Tarasenko, S., Slabko, T., & Duranowski, W. (2023). Analysis of AI Policy in Ukraine (2020-2023). In *Abstracts of the 11th Annual Entrepreneurship and Innovation Conference* (p. 26). Tallinn: Teadmus OÜ. <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/95035>